Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

На тій Україні…
Байстрюки Єкатерини
сараною сіли.
Тарас ШЕВЧЕНКО

№ 51 (362)
22 грудня 2011 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Гол. редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 2600630015124 в Укрсоцбанку МФО 336019, код 04929075. * За зміст та достовірність інформації у рекламі відповідальність несе рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідальність несе автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

ЗАСУД ТРИЗУБІВЦІВ – ВИПРАВДАННЯ СТАЛІНСЬКОГО ТЕРОРУ

ЗАЯВА

ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРОВОДУ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «ТРИЗУБ» ім. С. БАНДЕРИ

12 грудня 2011 року у Запоріжжі внутрішньоокупаційний суд виніс незаконний вирок українським націоналістам – членам Всеукраїнської організації «Тризуб» ім. Степана Бандери:

Роману Хмарі (Кіровоградщина) – 3 роки позбавлення волі з відтермінуванням на 3 роки, **Олексію Зануді** (Київщина), **Василю Абраміву** (Івано-Франківщина), **Юрію Пономаренку** (Харківщина) – 3 роки позбавлення волі з відтермінуванням на 2 роки, **Віталію Вишнюку** (Івано-Франківщина), **Анатолію Онуфрійчуку** (Харківщина), **Пилипу Тарану** (Харківщина), **Василю Лабайчуку** (Тернопільщина), **Едуарду Андрющенку** (Запоріжжя) – обмеження волі на 2 роки з відтермінуванням на 1 рік.

Це ганебне судилище тривало півроку і вирок був винесений не тільки нашим побратимам, але й усім «мертвим, живим і ненародженим» українцям. Судили не тільки тризубівців… **Укотре наш народ засудили до голодомору, до розстрілів, таборів, знущань, катувань. Засудили кримськотатарський та чеченський народи до виселення зі своєї землі. «Суд» виправдав терор, знищення церков, розстріли духовенства, виправдав грабування, ґвалтування та вбивства на нашій землі. «Суддя», із символічним прізвищем ТАТАРИНОВ, дав дозвіл на паплюження могил наших предків, на топтання наших святинь, на плювок у душу кожному, хто визнає себе українцем.**

Рано радіє червона наволоч. Юні комуноїдні збоченці-дегенерати зразка зубчевських зарано почали танцювати на кістках замордованих наших співвітчизників. Не знають комуністичні маразматики, що над кожним «судом» є вищий суд – Суд Божий, а він, на відміну від земного, є справедливим. А кров усіх тих, хто боровся з сатанинською ордою, волає про помсту!

Звертаємось до кожного українця: не вбивайте Україну своєю байдужістю, не давайте можливості чужинцям і манкуртам господарювати на нашій землі. Пам'ятаймо другу точку Декалогу: «Не дозволиш нікому плямити слави, ні честі твоєї Нації!»

Наші побратими з гідністю пройшли випробування: в'язниці, катування, суди. Тепер мають намір оскаржити вирок суду у всіх інстанціях, закінчуючи Європейським судом, щоб показати поза межами України справжню сутність внутрішньоокупаційної влади, зі згоди якої відбуваються сталінські шабаші на нашій рідній землі.

Боротьба проти відродження московського імперіалізму у будь-яких його формах буде продовжена українськими патріотами всіма доступними методами й засобами до цілковитої перемоги української національної ідеї!

А на рахунок виплати компенсації за пошкодженого комуністичного болвана –український народ заплатить сповна, як платив в часи Української Повстанської Армії. **Жодна гнида не залишиться поза увагою…**

Геть режим внутрішньої окупації!
Слава Національній Революції!
Слава Україні! Героям слава!

Центральний Провід
ВО «Тризуб» ім. С.Бандери

КОМПЕТЕНТНА ДУМКА

ІДІТЬ!.. НЕ МУЧТЕ НАРОД

Німецький дипломат вважає, що політична еліта України віджила своє.

Вся політична еліта України є недієздатна. Про це в інтерв'ю «Українському тижню» заявив німецький дипломат, правник, посол Німеччини в Україні у 2000–2006 рр. Дітмар Штюдеманн. «Відверто кажучи, вся політична еліта України – не лише теперішнє керівництво, а й колишнє, і взагалі всі, хто діє сьогодні в полі політики, – вже віджила своє. Це навіть не питання зміни поколінь», – заявив Штюдеманн. Він зазначив, що в Україні домінують невідомі на Заході поняття «злодії в законі» і «телефонне право». Лише питання, коли ця, з дозволу сказати, еліта, зрозуміє і злиняє. Чи їй народ таки дасть копняка.

ВАЖЛИВО

ДЛЯ ХВОРИХ НА ЛЕЙКЕМІЮ

В обласній станції переливання крові встановили сепаратор клітин крові «Амікус» вартістю 1,5 млн. гривень. Таке обладнання є лише в шести областях України, а також – у національній дитячій спеціалізованій лікарні «Охматдит». Сепаратор крові використовуватимуть для отримання концентрату тромбоцитів і плазми, еритроцитів і стовбурових клітин, які необхідні для лікування хворих на гостру лейкемію. Дотепер компоненти крові доводилось возити зі Львова, сказав на церемонії встановлення нового медичного обладнання головний лікар обласної станції переливання крові Ігор Дождянюк.

Голова облдержадміністрації Михайло Вишиванюк пообіцяв, що обласна влада планує і надалі закуповувати новітнє медичне обладнання для потреб прикарпатської медицини. Він також представив нового заступника начальника головного управління охорони здоров'я ОДА Романа Олійника, який працюватиме над впровадженням сучасних медичних технологій. На думку М. Вишиванюка, в області існує дефіцит кваліфікованих медичних кадрів, однак уже незабаром найкращі студенти Івано-Франківського національного медичного університету проходитимуть фахову перепідготовку в передових клініках України й Європи.

Наш кор.

ШАНОВНІ КРАЯНИ! ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ!

Триває передплата на газету «ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА».

Передплатний індекс – 91083.

ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ (без оплати оформлення):

на місяць – 4,28 грн., на три місяці – 12,24 грн.,
на півроку – 22,83 грн., на рік – 44,46 грн.

ПЕРСПЕКТИВА

СЛИЗЬКА ДОРОГА ДО ЄВРОПИ

У понеділок, на Миколая, у Києві відбувся XV саміт Україна–Європейський Союз.

Українську делеґацію очолював Президент Віктор Янукович, а Європейський Союз представляв президент Європейської ради Герман Ван Ромпей та президент Європейської комісії Жозе Мануель Баррозу.

На жаль, Миколай не приніс бажаного подарунка Україні. Передбачалося парафувати Угоду про асоціацію, зону вільної торгівлі, що спрямована на забезпечення поступової інтеґрації економіки України до внутрішнього ринку ЄС.

«Жодних підписів, жодних угод. Натомість критичні питання щодо політичної ситуації в країні. ЄС дистанціювався від України, коментує результати керівник української редакції «Deutsche Welle» Бернд Йоганн. Саміт Україна–ЄС завершився без конкретних результатів. На цій зустрічі Україна проґавила цілком конкретний шанс впритул наблизитися до ЄС. Брюссель не захотів підписувати вже майже готову Угоду про асоціацію та вільну торгівлю. Обидві сторони взяли собі, вочевидь, паузу на роздуми до парламентських виборів в Україні, що відбудуться восени наступного року. До того часу ЄС уважно стежитиме за розвитком ситуації в Україні».

Саміт у Києві є поворотним моментом у відносинах між Україною та ЄС. Асоціація була б для Києва першим кроком у напрямку тіснішої інтеґрації в спільноту. Натомість тепер Брюссель натиснув на гальма. Суворий вирок і новий процес проти Юлії Тимошенко стали нездоланним бар'єром між Києвом та Брюсселем. Дії української юстиції щодо колишньої глави Уряду в Європі, як і раніше, розцінюють як політично вмотивовані.

Також поведінка українського Президента Віктора Януковича у цій справі пробудила недовіру. То він переконано промовляв про незалежність української юстиції, то раптом натякав на те, що необхідно внести зміни до законодавства, що могло б змінити підсумки суперечливого процесу проти Тимошенко. Це були доволі дивні висловлювання, які породжували ще більше сумнівів.

Утім, вже давно ідеться не лише про справу Тимошенко. Український Президент і його адміністрація виступають за перспективу вступу в Євросоюз для України. Водночас з моменту приходу Януковича до влади Україна чим далі, тим більше віддалилася від ЄС. Демократія і правова держава, здається, вже давно не є пріоритетами керівництва в Києві.

СПРАВИ ПРОСВІТЯНСЬКІ

ПЕРЕЛОПАТИТИ ГОРУ РОБОТИ

Хто такий просвітянин? Визначають, що це людина з високим інтелектуальним і духовним рівнем, яка творить добро, навчається чужого доброго, свого не цурається, як заповідав великий Тарас Шевченко, підтримує все національне, дбає насамперед про Україну, а потім – про себе.

На такому вияві загострив увагу багатолітній керівник Коломийського міськрайонного товариства «Просвіта», заслужений працівник освіти Василь Глаголюк. Зібравши голів просвітянських осередків і членів ради на спільне чергове зібрання, яке розпочалося з молитви, він наголосив, що «Просвіта» переживає не найкращі часи, належить у політичному вимірі до центристських організацій, як, скажімо, спілки письменників, художників чи музикантів. Та вона має велику перевагу в тому, що може об'єднувати всі спілки й угруповання культурницького напряму.

Однак, на думку окремих сучасників, треба від дечого звільнитися, спростити процедуру прийому до «Просвіти». Вважають, що ті вимоги, які практикують, тобто писання заяви про вступ, здавання фотографій на документи, навіть сплата членських внесків нагадує партійний стиль обліковання своїх членів. Чи не досить було б обмежитися реальним списком осіб з власними підписами, що засвідчує свідомий вибір, особисту відповідальність? Можливо, через цей формалізм чи якісь інші невивчені причини так повільно зростають просвітянські лави.

На погляд заступника голови, лауреата Шевченківської премії Михайла Андрусяка, щоб мати належний авторитет, треба осучаснити технічними засобами, «комп'ютеризувати» роботу, бути доступнішим, зараховувати до «Просвіти» кожну творчу людину. Якщо ти літератор, то вже, логічно, і просвітянин, бо несеш своє слово людям, просвітлюєш їх. Так само вчителі є носіями просвітницького покликання, адже вони навчають дітей, формують в них національну свідомість. Так само мають споріднений обов'язок бібліотекарі, які прищеплюють любов до друкованого слова, вчать звертатися до книги, набувати освіченості.

Отож завдання «Просвіти» – не з простих. Адже після певних соціальних потрясінь, які завели наші старання в пасив, не так вже й легко викликати в громадян бажання бути жвавим учасником просвітянського руху, як це було в кінці вісімдесятих, на початку дев'яностих років, коли «Просвіта» вела за собою маси. У людей була велика віра в краще життя. Однак прийшло розчарування, оточила фінансова скрута, що викликає психологічні впливи. Тому сьогодні знову є потреба в просвітянському згуртуванні, на чому наголосив незмінний голова Всеукраїнського товариства «Просвіта», народний депутат Павло Мовчан.

Чи зможе активізуватися в новочасній кризі ця поважна культурологічна організація? Зможе, якщо подбати про передплату газет «Слово Просвіти» і «Галицька Просвіта», які потребують широкої підтримки читачів. Можна було б і далі традиційно встановлювати меморіальні дошки, барельєфи, пам'ятники, бо справа – потрібна. А на порядку денному – жива робота з активом, пошук фінансового живлення. Це означає: якби були меценати, хто б відмовився від видання колективних збірників та книжок, врешті – виходу місцевого омріяного літературно-мистецького, краєзнавчо-освітнього журналу, а ще – проведень фестивалів, конкурсів, організації спортивних змагань, зокрема, для молоді, щоб залучити її до конкретної просвітянської праці. Про це йшла розмова на окремому засіданні з ватажками первинних молодіжних ланок.

«Просвіта», як зауважив Василь Глаголюк, багата на імена організація, вона покликана виконувати завдання державної ваги – відроджувати духовність, а це означає, що у сфері її впливу – збереження національного духу, підтягування народу до рівня усвідомлення себе українцями в суспільних процесах. Однак потрібні нові форми діяльності, старі вичерпалися, не задовольняють. «Просвіта» чекає активістів безоплатної праці, отих альтруїстів, без кого не обійтись. Ось, приміром, безкорисливий керівник славного хору «Просвіта» Роман Хімей, який давно заслуговує звання заслуженого працівника культури, не проти пропозиції заснувати молодіжний хор, але чи вистачить сил і снаги, щоб набрати й утримати хористів?..

– Коли Коломийська «Просвіта» буде мати свій законний офіс, а не знаходитися в приймах освітян міста? – слушно поцікавився колишній політв'язень, почесний громадянин Коломиї, письменник Дмитро Гриньків.

Головний просвітянин міста і району пояснив, що на спорудження дому «Просвіти», зініційованого колишнім міським головою Ігорем Довганюком, нема коштів. Треба надіятись на зацікавлених спонсорів.

Таким чином, зібрання напередодні 143-річчя заснування 8 грудня «Просвіти» досягло своєї мети – ділового осмислення насущних завдань, виходячи з проблем складного сьогодення, щоб визначити свою актуальну роль. До речі, Коломийське міськрайонне товариство, в якому понад дві тисячі громадян, може пишатися тим, що декілька активістів нагороджені просвітянською медаллю «Будівничий України». Воно – одне з найкращих в Україні, має цінний досвід діяльності. Та його вожак самокритично зауважив, що нема чим особливо хвалитися, треба виконати гору запланованої роботи. Зрозуміло, хто-хто, а він, тривалий час очолюючи цю організацію, добре знає можливості місцевих просвітян.

Василь МИХАЙЛОВИЧ

АКЦІЇ

«В ЄДНОСТІ – СИЛА НАРОДУ»

Під таким гаслом у Снятинському районному будинку культури 11 грудня розпочав свою ходу обласний (Всеукраїнський) марафон за участю ряду районних та обласних осередків політичних партій та громадських організацій національно-патріотичного спрямування. В акції взяли участь керівники й представники Снятинських районних організацій «Україна майбутнього», КУН, Українська партія, ВУТ «Просвіта», УНП, НРУ, Братство ОУН–УПА, ВО «Батьківщина», УП «Собор», Всеукраїнське об'єднання ветеранів, Спілка офіцерів України, представники громадськості Снятина і сіл району.

«Наша сила – в єдності», – переконував учасників марафону голова ОО УП, депутат обласної ради Микола Семенюк

Ідея акції базується на «Платформі об'єднаних сил України», яка була ухвалена громадськими організаціями Івано-Франківської області 21 липня 2011 року на конференції в обласній «Просвіті», а також – на викликах часу, які нам диктує політичне сьогодення.

Початок заходу був вшанований спільною молитвою. Після виконання Державного гімну автор цих рядків ознайомив поважне зібрання з «Платформою об'єднання патріотичних сил України». Керівники та уповноважені представники політичних партій і громадських організацій Снятинщини актуально-гостро і дискусійно аналізували й оцінювали суспільно-політичну ситуацію в державі. Звучала критика й на адресу оргкомітету щодо короткого підготовчого заходу. Голова РО КУН Ярослав Томаш наголосив, що такий малий проміжок часу не дав можливості широким верствам населення і навіть керівникам політичних та громадських структур ознайомитися з інформацією про проведення заходу...

Зі своїми баченнями й пропозиціями до об'єднавчої ходи марафону «В єдності – сила народу» виступили Дмитро Сав'юк («Україна майбутнього»), Петро Тимчук (НРУ), Степан Москалик (Братство ОУН–УПА), Василь Шиян (РВ ВОВ), Іван Угрин (ВО «Батьківщина»), Григорій Дутчук (УНП), Роман Касіян (ВУТ «Просвіта»), Роман Кектик (Українська платформа «Собор»). В дискусії взяли участь голова Об'єднання громадських організацій Заболотівського куща Михайло Гуцуляк, Василь Тимчук (с. Белелуя), Міля Чернявська (с. Горішнє Залуччя), Дмитро Сав'юк (м. Снятин), Дмитро Жовтяк (с. Рудники), Іван Грекуляк (м. Снятин), Іван Франчук (с. Ганківці), Богдан Слюсар (м. Снятин) та інші.

Депутат Івано-Франківської облради, голова ОО «Української партії» Микола Семенюк розповів про ситуацію, що склалася внаслідок ухваленого Закону «Про вибори в Україні», який несе в собі потенційну загрозу концентрації впливу через адмінресурс провладної Партії реґіонів на висунення своїх кандидатів-мажоритарників. Тому це спонукає нас до об'єднання, справжнього, а не «кучкування», наголосив він. Об'єднатись на самому старті. З цією метою провести у всіх областях марафони, перетворюючи їх у Всеукраїнський марафон, визначитись із висуненням майбутніх кандидатів у депутати до Верховної Ради, які б змогли протидіяти застарілій пострадянській системі управління державою і створення абсолютно нової законодавчої бази, яка слугуватиме приорітетом **людини-громадянина** в державі Україна. Розглядалась ситуація, коли незгідні з політичною владою під її тиском через острах втратити посаду, роботу, бізнес так чи інакше сприяють владі в нехтуванні прав і свобод громадян. А завершилась акція віршованим зверненням:

«Перестаньте бути рабами,
Пострадянський
відкиньте синдром,
Научіться за себе стояти!
Мур неправди
розбийте чолом!»

А в резолюції, яку підтримали всі учасники, висловлена впевненість, що на Снятинщині вони об'єднаються.

Василь ШИЯН,
голова ради Снятинського РВ Всеукраїнського об'єднання ветеранів

НОВИНИ КРАЮ

Сусіди допоможуть

Служба автомобільних доріг в області за результатами тендеру уклала угоди на поточний ремонт автодоріг загального користування вартістю 22,07 млн. грн.

ТОВ «ПМК-77» отримає 6,63 млн. грн. за поточний ремонт дороги місцевого значення Вовчинець–Узин (мостовий перехід, км 1+321).

15,43 млн. грн. з загальної суми отримало одеське ТОВ «Автомагістраль-Південь», засноване Валерієм Коротковим та Олегом Наливанним.

Підприємство виконає поточний ремонт дороги державного значення Івано-Франківськ–Тернопіль на ділянці км 15+600 – 19+600 за 7,26 млн. грн., дороги Богородчани–Гута на ділянці км 0+000 – 36+417 за 6,83 млн. грн. та дороги Снятин–Тязів на ділянці км 79+000 – 79+564 за 1,34 млн. грн.

Шкода, що тендер віддали одеситам, бо свої автодорожники завантажені роботою на третину.

З Прикарпаття вивозили пестициди

З території Івано-Франківської області вивозили останні 20 тонн непридатних до використання аґрохімікатів. Івано-Франківщина приєднається до перших шести областей України, які повністю очищені від отрутохімікатів.

Кошти для сиротинця

Українська благодійницька мережа оголосила початок збору коштів на стелаж для гончарних виробів вихованок Коломийського дитячого будинку-інтернату.

Творча майстерня з гончарства в інтернаті функціонує вже три місяці. За цей час там назбиралось багато гончарних виробів, кожен з яких – це частинка дитячої душі. А зберігати їх ніде.

Для дітей дуже важливо мати доказ того, що «Я можу! Я вмію!». Тому стелаж для Коломийського інтернату – це не просто нові меблі, він обов'язково стане предметом гордості закладу. Адже буде «живим» свідченням таланту дітей.

Зробити пожертву можна на сайті сиротинця.

Дозвільний центр

3 січня 2012 року запрацює обласний дозвільний центр.

Відкриття обласного дозвільного центру припинить ходіння людей кабінетами чиновників, заявляють чиновники.

У ньому не вимагатимуть у людей жодного зайвого документа.

Нагадаємо, в Івано-Франківській області діє 14 дозвільних органів, які видають погоджувальні документи. З початку поточного року вони видали майже п'ять тисяч дозволів щодо підприємницької діяльності.

ПРАВДА ПРО КРИВДУ

А СУД НЕПРАВЕДНИЙ, ОБЛУДНИЙ

Засуд Ю. Тимошенко своєю відверто антилюдською суттю трусонув світом. Світ не міг ані погодитися з варварським засудом, ані визнати його справедливим. Але світ не зробив аналізу, чому це сталося, чому В. Янукович дозволив собі знехтувати людські поняття справедливості й відверто плюнути світові в очі.

Згадаймо історію.

Почнімо з верховенства права.

Виступ Януковича на сесії Європейського парламенту із запереченням штучної природи голодомору не викликав належної реакції з боку європейських прибічників «верховенства права». Це верховенство не передбачає, щоб рішення суду й ухвалу демократичного парламенту міг заперечити і не визнавати хай і найвищий достойник у країні.

А що ми бачимо на ділі?

Європейський парламент відійшов від верховенства права і, взявши до уваги особисту й абсолютно неправдиву думку Януковича, не визнав голодомор геноцидом.

Така позиція ЄС піддала охоти Януковичу не дуже зважати на європейців, а поводитися з ними як поводяться «злодії в законі» з «фраєрами».

Перейдім до верховенства правди.

Без правди нема цивілізації, нема демократії. Правда є уособленням Бога.

Верховенство правди було порушене уже в питанні про голодомор, коли керівник злочинної мафії заперечив історичні факти, підтверджені історичними документами та свідченнями сучасників та жертв голодомору і засуджені судом.

Позатим проти правди виступив, хто б ви думали? Його величність ЄС.

У резолюції Європарламенту про Україну 2010 р. польська делеґація втиснула пунктик, заохочуючи Януковича позбавити звання героя України Степана Бандеру, звалюючи на Бандеру вину за акції окремих повстанців під час боротьби.

Щоб розібратися у польсько-українському конфлікті часів Другої світової війни, треба спершу розглянути питання про суть українського руху опору, очолюваного Бандерою. Що це за рух? Це був рух проти окупантів за Самостійну Україну. Рух за звільнення з-під окупації – це справедливий і глибоко європейський рух.

Однією з головних причин розвалу СРСР 1991 р. були рух Бандери в Україні та «лісових братів» у Прибалтиці під час Другої світової війни. Ці рухи не скінчилися з закінченням війни, а тривали до смерті Сталіна 1953 р.

Рухи були справедливі під будь-яким оглядом.

Тому дивно виглядає факт, що всі польські фракції Європарламенту – ліві, центр і праві – виявили себе прихильниками польської окупаці України і ненависниками борців за свободу. Чи узгоджується така проімперська єдність польських депутатів з ідеалами ЄС?

Не згадували польські депутати і про те, що польська Армія крайова діяла відповідно на Лемківщині, фізично знищивши чи не більше українського населення. Цей факт відплати у нормальних умовах мав би служити приводом для замирення між двома народами, чого й домагався президент Качинський. Але політика Качинського не сподобалась Москві, й вона його та його еліту фізично знищила.

Кремлеві вигідно, щоб між двома об'єктами можливої окупації в майбутньому і далі існувала ворожнеча, яка послаблювала б обох потенційних московських жертв.

Ця резолюція ще більше розв'язала руки Януковичу. Він не бачив контролю над собою і над своїми діями. Тому він не вагаючись заарештував Ю. Тимошенко. Коли Європа запротестувала, було вже пізно. А Янукович заявив, що не може впливати на суд. Європейці зрозуміли, що їх дурено. Янукович не звільнить Тимошенко. Звільнити екс-прем'єра значить для нього – програти вибори.

Він звалив небажання звільнити Тимошенко на Верховну Раду, але це ще один трюк. Верховна Рада цілком підпорядкована йому, і відмова Верховної Ради – це насправді відмова самого Януковича.

Залякування, що Янукович приєднається до Митного союзу з Росією абсолютно безпідставні. Олігархи у складі Партії реґіонів ніколи на це не підуть. Але не тільки олігархи: уся донецька мафія з Януковичем на чолі не піде, бо московська і донецька мафії не можуть об'єднатися. На ділі вони конкурують і ворогують між собою: донецька мафія чує себе в силі цілком самостійно, без Москви, запанувати у світі. І вона не хоче ділитися з Москвою, бо ділитися з Москвою – значить усе віддати Москві.

Конкуренція двох мафій може скінчитися тим, що Москва окупує Україну. Такий фінал не треба виключати з можливих сценаріїв дальших подій на Сході Європи.

Щодо ставлення українців до вступу до Європи, то українці крім того, що вони українці, також і європейці.

Святослав КАРАВАНСЬКИЙ

ТАК ДУМАЮ

ДЕ Ж ЗНАЙТИ ЗАХИСНИКІВ

Краю мій вдовиний,
не шукаю втіх, та
краси й сумної не пущу, одначе,
в професійне кодло плакальниць твоїх, що ведуть змагання,
хто гарніше плаче.
Там недовго стати правдою юрби: довести голодним,
що вони голодні, довести горбатим, що у них – горби,
й умлівати
з віри, що з тобою згодні.
Петро Скунць

Закарпатський поет нам нагадує, що зараз Україна в такому катастрофічному стані, що дуже легко маніпулювати через популістські лозунґи як окремими людьми чи соціальними групами, так і суспільством загалом. Ситуація, що склалася в Україні, веде нас до загибелі, а захистити українську державу та українську націю нема кому. Хоч, як не парадоксально, Україна впродовж своєї 20-річної Незалежності ще не виробила своєї державної ідеології, в основі якої має бути українська національна ідея. А ми ще нині навіть не визначилися, що ж є українською національною ідеєю. Тому досі перебуваємо під учорашнім чужим ідеологічним впливом. Нашим лідерам бракує цілеспрямованості в такому розпорошеному суспільстві. Вони розгублено намагаються вести народ навпомацки, натикаючись на перешкоди і набиваючи один одному лоби.

Найгірше те, що корупція в Україні досягла точки «максимум», бо вже хвора людина не може йти до лікаря, воліє лікуватися вдома, бо не знає, кому і скільки давати. Та й не має що. Комунальне господарство в старих висотних будинках, яке животіє за корупційними схемами, влада намагається звалити на плечі пенсіонерів. Над природою Карпат нависла смертельна загроза – ліси вирубують. Ніяка з партій і не думає стати на захист української природи. Схаменіться! Ваші попередники йшли на смерть, щоб здобути Незалежність України для нинішнього покоління української нації.

Пригадую далекий 1945-ий... Що діялося на Львівщині, коли большевицький режим почав широкий наступ на український визвольний рух. На теренах краю не було постійних сил УПА, щоб зупинити жорстокий терор. Але майже в кожному кущі районів були нечисленні боївки, сформовані переважно з необстріляних вояків. Ворожі сили були вдвічі-втричі більші й більш укомплектовані вишколеними енкаведистами. Та навесні 1945 р. тереновий провід ОУН організував кущовий відділ самооборони під командуванням сотника Крука. Ядро його складалося з дивізійників, а решта отримала двомісячний військовий вишкіл і належний комплект озброєння й обмундирування. У цей відділ після вишколу був скерований з відділу зв'язку і мій 18-річний брат (псевдо – Сміливий), а на його місце призначили мене (псевдо – Скорий).

Запам'ятався мені той вечір, коли до нашої хати зайшли командир боївки СБ Підкова і кущовий, далекий родич Заяць. Підкова, якого знав з української гімназії у Львові, глянув на мене й зачитав мої обов'язки та завдання. Мати, почувши це, мов підкошена, впала на коліна перед кущовим і мовила: «Василю! Вбережи хоч цього, меншого, бо він мусить обробляти землю й годувати п'ятьох ще менших». Василь відповів: «Цьоцю, не журіться – всьо буде добре». Хоч, зрозуміло, хіба він міг передбачити, як воно буде?

Становище в нашому господарстві було тяжким. У 1943 р. помер батько – інвалід австрійської армії (він воював у 1918-му з поляками за Львів). Потрапив у польський полон, перейшов через жорстокі туртури військової жандармерії, там же захворів на тиф, але чудом вижив. А потрібно ж було здавати непосильний контингент. Та тоді для мене це було другорядним. Першорядним – те, що надавало мені наснаги: поява нашого відділу й припинення большевицьких операцій на селах, звільнення людей.

Загалом відділ кілька разів потрапляв в оточення військ НКВД, але щасливо виходив з нього, завдаючи ворогові значних втрат. Такими діями він прославився не тільки серед українського населення, а й серед поляків села Затока. Поляки говорили: «Кєди Крук у нас, ми – безпєчни». Поляки казали щиро.

Пригадую, як у кінці вересня 1945 р. я від свого села супроводжував по зв'язку три дівчини від крайового проводу ОУН на зустріч з надрайонним провідником ОУН Хмарою у село Добростани. Усвідомлюючи, що в селах діє аґентурна мережа НКВД, нам довелося петляти ярами й низинами. Шлях до Добростан пролягав через польську колонію Затока, але ми опинилися далеко від неї, з боку річки Верешиця, на краю поля, де поляки копали картоплю. В той час на село налетіли енкаведисти – мабуть, по наші душі. Це зрозуміли поляки. Вони швиденько позабирали в дівчат сумки й засипали їх картоплею, поміняли нам одяг, дали мотики й усі одностайно взялися до роботи. Невдовзі з боку села на пагорбі з'явився на коні військовик з біноклем, зупинився, оглянув усе навкруги й повернувся в село. За якийсь час усе затихло. Найактивніша пані, яка нас дуже оберігала, пішла в село, все розвідала й прийшовши сказала: «Мохов юж нєма, поєхалі до Янова».

Так чи інакше, але люди боролись, допомагали одні одним, а загалом ставали захисниками волі й України. Чому ж нині ми не можемо стати в одну шеренгу борців, підпираючи один одного і захищаючи Україну?

Степан ПРИЙМА

ЦІКАВА ЗУСТРІЧ

ЩОБ МІЦНІВ ДУХ МОЛОДИЙ

Члени «Молодої Просвіти» села Голинь зі своїм наставником, учителькою Голинської ЗОШ І–ІІІ ступенів, заслуженим учителем України Оксаною Тебешевською, відвідали музей Національно-визвольних змагань у Калуші, де зустрілися з ветеранами-політв'язнями, учасниками національно-визвольної боротьби українського народу за волю і представниками молодшого покоління, які свято бережуть спогади своїх батьків про минуле.

Кординатор зустрічі, голова Калуської міськрайонної організації Всеукраїнського об'єднання ветеранів **Степан Мисевич,** уродженець села Плоске Старосамбірського району на Львівщині, наголосив на тому, що його покоління виховувалося на традиціях націоналізму. На формування світогляду молодих людей у кінці 30-их років найбільший вплив мали Церква і товариства «Просвіта» й «Рідна школа». Степан Ількович згадав, як йому, ще підліткові, довелося бути зв'язковим в упівців, виконувати їхні доручення, ходити в розвідку. Він добре пам'ятає, як тоді формувалась УПА, як молоді люди добровільно покидали домівки і йшли боротися за волю свого народу. Це був вияв великого патріотизму, жертовності, героїзму.

З великою цікавістю слухали присутні розповідь **Василя Наконечного,** уродженця села Лука Калуського району, який розповів про підпільну діяльність ОУН та боротьбу УПА на теренах Калущини, про те, в яких боях брав участь сам. Зокрема, в липні 1944-го, коли загинув провідник Вороний, про своє перебування в СБ «Черемош», арешт і заслання на 15 років, з яких 10 відбув на півночі росії – у м. Котлас (Архангельська область) і Воркуті та Інті (Республіка Комі). Василь Михайлович згадав, як у 1955 році поселився в Калуші, довго не міг знайти роботу, бо таких, як він, і прописувати не хотіли, і на роботу не брали. Та він ніколи не падав духом, завжди намагався допомагати людям, служив українській справі.

Вразили молодих просвітян і спогади **Ольги Леськів** (псевдо – Орися), уродженки села Бережниця, що на Калущині. Ольга Володимирівна повідомила цікаві факти зі своєї біографії, зокрема, про те, що їхня сім'я дружила з Бандерами (як відомо, отець Андрій Бандера був у Бережниці парохом), а її учителем був Ярослав Мельник – повітовий провідник ОУН Калущини, потім – обласний провідник ОУН Станіславівщини, а також Карпатського краю (псевдо Роберт). Усе це сприяло формуванню націоналістичного світогляду пані Ольги, яка в шістнадцятирічному віці вступила до організації «Юнацтво», а відтак – до лав ОУН–УПА, де були її старші родичі. Багато довелось пережити: і холод, і голод, і бої у складі сотні Гамалії із куреня Різуна. Не раз під час облав доводилося ночувати в лісі під відкритим небом, без шматка хліба. У 1949 році пані Ольгу заарештували й відправили до Коломийської тюрми, де зазнала тяжких тортур і була засуджена до 25 років заслання в Сибір і до 5 років позбавлення громадянства. З такими ж молодими дівчатами й жінками із Західної України, як сама, відбувала заслання в Інті: розвантажувала ліс, будувала дороги, працювала в шахті, одружилася, народила двох синів. У 1956 році була звільнена, але дозволу на виїзд сім'ї не дали. Повернулася аж у 1981-му і ще дев'ять років довелося їй їздити по всій Україні (Дніпропетровськ, Нововолинськ, Тернопільщина та ін.), щоб десь дістати дозвіл на прописку. Змогла отримати її аж після проголошення незалежності України.

Молоді люди, які уважно слухали розповідь пані Ольги, дивувалися, що таке могло бути, що так могли знущатися з людей, які любили Україну й боролися за її волю.

Про героїчну боротьбу українців за право бути незалежними йшлося у виступі **Степана Вовка,** уродженця села Сарники, що на Рогатинщині. У 60-их роках йому довелося побувати на Харківщині. Чоловік і досі не може забути розповіді очевидців голодомору. Ще підлітком пан Степан чув від родичів і знайо-

Виступає Ольга Леськів

мих не одну історію про самовідданість і відчайдушність вояків УПА під час боїв з енкаведистами на теренах Калущини. Вони билися до останнього, а щоб не потрапити до рук ворога, підривали себе ґранатами. «Наш народ, – сказав пан Степан, – дуже патріотичний. Зараз треба тільки розбудити той приспаний національний дух».

Підтримала думку Степана Петровича і наставник молодих просвітян, голова Калуської районної організації ВО «Свобода» **Оксана Тебешевська.** Вона ознайомила присутніх зі своїми прозовими творами, серед яких і документальна оповідь «Кривава ніч у Голині», написана на основі спогадів голинян про страшні події 1 березня 1946 року і безвинно знищені людські життя, а також про великих патріотів – подружжя Дзендровських з Івано-Франківська, які зазнали гіркої долі виселенців і поневірянь після звільнення.

Молоді просвітяни разом зі своїм наставником розповіли про відому родину Стебельських, доля якої пов'язана з Калущиною, зокрема, про леґендарного командира УПА Степана Стебельського (Хрін), який народився в Голині.

Учасники зустрічі з цікавістю слухали розповідь голови Калуської міськрайонної організації «Меморіал» **Богдана Яневича,** базовану на матеріалах і експонатах музею та роботі гуртка Дослідження національно-визвольного руху Калущини. Гадаємо, такі заходи потрібні, особливо молодим людям, щоб міцнів їхній патріотизм і бажання жити й працювати для блага України.

Оксана БАРНИЧ,
член літстудії «Провесінь» і «Молодої Просвіти» с. Голинь Калуського району

ЩО НА СЕРЦЕ ЛЯГЛО...

КУРІННИЙ КОМАНДИРЕ

Курінний командире!
Серце дивно щемить,
Й гнучким віттям береза
щось шепче зрадливо.
Серед тисячі зір лиш
одна мерехтить,
І в проваллях гірських
можна вгледіти диво.

Серед безліч страхіть,
що я вже пережив,
Поцілунків дівочих собі б загадати.
«Курінний командире,
я в бою не схибив.
Курінний командире,
нам не час ще вмирати!»

«Сину-леґіню! Наша стража-чота
На дорозі стоїть,
всі стежки проглядає.
В твоїм серці квітує пора золота,
Твоя вірна дівчина на тебе чекає.

Може, завтра в бою
ми з тобою впадем,
Не дамося живими
до рук злого ката.
Як безсмертні герої в піснях оживем,
Бо Вкраїну боронимо, матір і брата!»

...Мир і спокій давно.
Але в хащах лісних
Бачу курінь в зелених мундирах.
Вже піввіку пройшло,
але голос не стих:
«Будем жити в піснях,
курінний командире!»

Володимир СРІБНИЙ,
с. Назавизів Надвірнянського району

ВШАНУВАННЯ

КОРОЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

7 вересня 2011 р. Верховна Рада України ухвалила Постанову № 3706-V «Про відзначення 810-річчя з дня народження першого короля Русі-України Данила Галицького». Цим документом передбачено до цієї дати провести на державному рівні ряд заходів.

Вчена рада Національного заповідника «Давній Галич» затвердила перелік заходів до цієї річниці, спрямованих на популяризацію леґендарної постаті короля Данила. Передбачено проводити їх упродовж 2012 року.

Вже у 2011 році проведено більше десятка різноманітних акцій. Серед них тематичні: V Міжнародна наукова конференція «Україна–Ватикан: державно-церковні відносини в контексті досвіду об'єднаної Європи» (травень 2011 р.), Міжнародна наукова конференція «Замки України: дослідження, збереження, використання» (листопад 2011 р.); етнофестиваль «Галицька брама». Здійснено ряд проектів у галузі музейництва – впорядковано територію навколо музею історії «Давній Галич» та музею народної архітектури та побуту Прикарпаття; проводяться роботи щодо капітального ремонту музею історії «Давній Галич» та оновлення його експозиції.

Видано цікавий буклет «Музей народної архітектури та побуту Прикарпаття», книгу краєзнавця Івана Драбчука «Постаті галицької історії». Інформаційно-видавничий відділ Національного заповідника готує до друку буклет «Музей історії Давнього Галича» та двомовний презентаційний фотоальбом «Галич давній і сучасний» (перший видали щойно, другий – у березні 2012 р.). Готується звернення до органів місцевого самоврядування міст Львів, Холм та Дорогочин із пропозицією вшанування історичної постаті Данила Галицького.

Разом з тим, в обласних музеях та бібліотеках упродовж листопада-грудня проводяться ілюстративно-документальні та книжкові виставки, присвячені 810-річчю короля Данила Галицького. В Івано-Франківському обласному краєзнавчому музеї буде відкрита оновлена експозиція, присвячена Галицько-Волинському князівству. У навчальних закладах краю будуть проведені круглі столи на тему «Конституціалізм в Україні: становлення та розвиток». В Івано-Франківському університеті права імені Короля Данила заплановано проведення реґіональної конференції.

Андрій ЧЕМЕРИНСЬКИЙ

СЕМІНАРИ

ЗАВДАННЯ РІЗНІ, МЕТА – ОДНА

У Балинцівській ЗОШ І–ІІІ ступенів відбувся проблемний семінар учителів музичного мистецтва Снятинщини, а також – виїзне засідання голів первинних осередків районного товариства «Просвіта», на якому обговорили проблему спільної діяльності просвітницького формування та Церкви.

Перед початком гостей привітав директор школи Василь Качуляк. А презентацію-екскурс навчального закладу із демонстрацією діафільму провели заступник директора з навчальної частини Олександра Микитюк та організатор позакласної роботи Зоряна Савків. Голова місцевого осередку «Просвіти» Надія Слободян поінформувала про те, що нещодавно школу відвідували сестри-мироносниці Теодора і Севастяна й отець Юрій з Івано-Франківська. Вони побували на уроках, провели цікаві зустрічі, бесіди, ігри на духовну тематику...

Після цього в актовій залі школи й відбувся проблемний семінар педагогів музично-пісенного мистецтва, яке благословили на плідну роботу настоятелі місцевих Божих храмів сіл Балинці й Трофанівка – о. Володимир Семків (УГКЦ) та о. Мирослав Паньків (УПЦ КП). Всечесні отці відмовили молитву і їм згодом голова районної «Просвіти» Мирослав Попадюк вручив почесні грамоти, як і вчителям-просвітянам та членам «Молодої Просвіти» Балинцівської одинадцятирічки.

Запрошуючи до виступу Ярослава Сав'яка – вчителя співів і музики цього навчального заходу, ведучі свята продекламували такі віршовані рядки:

Ця школа найкраща за всі на землі,
Одна у селі і у мене єдина!
Над нею у вирій летять журавлі,
За ними – дитинства щасливі години.

Ярослав Юрійович розкрив тему «Особливості методики впровадження творчості видатних композиторів» (до 115-ої річниці Я. В. Барнича). І разом із викладачами музичного мистецтва презентував щойно написану нову пісню на слова Мирослава Попадюка.

До речі, хоч про видатного композитора Я. Барнича багато написано, але читачам ще раз варто нагадати про те, що народився він 30 вересня 1896 року в с. Балинцях у родині вчителя й директора місцевої школи Василя Барнича, і що він у 1940-му заснував Гуцульський ансамбль пісні і танцю; створив ще на початку 30-их років популярні пісні-танґо «Гуцулка Ксеня» та «Червоні маки» (вони і прозвучали у виконанні шкільного ансамблю «Покутянка»), оперети «Дівча з Маслосоюзу», «Шаріка», «Пригоди в Черче» і ту ж «Гуцулку Ксеню». Але, на жаль, всі ці оперети з приходом радянської влади були заборонені. А у 1944-му Ярослав Барнич змушений був покинути Батьківщину й виїхати за кордон – спочатку в Німеччину, а згодом – у США. Він до своєї кончини у 1967 році працював диригентом хору ім. Т. Г. Шевченка і викладачем Українського музичного інституту у м. Клівленді. Відійшов у засвіти, так і не дописавши останню роботу – п'єсу-казку «Чародійна сопілка». Та славне ім'я композитора повернулося до його земляків. 13 жовтня 1996 року біля будинку, де народився композитор, відкрили й освятили пам'ятну дошку до 100-річчя з дня народження.

Пісенно-хореографічне мистецтво того дня дарували гостям також Любов Стик і неперевершений танцювальний взірцевий аматорський колектив «Первоцвіт» під керівництвом Галини Гушул (сценарій святкового дійства написала вчителька української мови та літератури Марія Стик).

А керівник просвітян району М. Попадюк разом з іншими методистами РМК районного відділу освіти Ольгою Стрипчук у той час провели засідання з керівниками шкільних просвітянських осередків на тему «Просвіта» і Церква в національно-духовному та суспільному житті громади», «Імена в «Просвіті» та культурно-просвітницькій праці».

У виступах, зокрема, було зазначено, що в часи утвердження української Незалежності особливо потрібна тісна співпраця школи, «Просвіти», Церкви і місцевої влади в особі директорів шкіл, настоятелів Божих храмів і сільських голів. Про це, до речі, йшла мова на початку листопада і на засіданні круглого столу в Івано-Франкіську, яке вів голова обласної «Просвіти» Степан Волковецький.

Учасникам районного зібрання роздали рекомендації щодо активізації діяльності просвітницьких формувань на теренах району.

Іван ГРЕКУЛЯК

ПОКЛИКАННЯ

«Говорить обласне радіо. Перед мікрофоном – журналістка Ольга Котюк», – чути щодня з ефіру. А учасники подій, презентацій, конференцій можуть і поспілкуватись, і дати інтерв'ю, яке обов'язково прозвучить на радіо.

ЗНАЙШЛА СПРАВУ ЖИТТЯ

Ольга Котюк

Ця молода русявка з блакитними замріяно-вдумливими очима завжди поспішає до людей, щоб заповнити простір інформацією, добром, сердечним спілкуванням. У дитинстві радіо було для дівчинки джерелом знань, співрозмовником і чимось таємничо-недосяжним. І не гадалось студентці, яка навчалась на філологічному факультеті Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, що перебування на практиці на обласному радіо радикально змінить її життя. Адже, творячи свої перші передачі, поринаючи в лабораторію народження радіоефіру зрозуміла: це моє! Працювала над кожним словом і звуком, вчилась монтувати, записувати. «І треба бути відвертою, – говорить Оля, – всьому доброму завдячую колективу, старшим журналістам, операторам, режисерам, дирекції, які допомагали, підтримували, а головне – вірили й довіряли мені – допитливій студентці, а згодом і запропонували роботу».

Тепер Олин стаж пішов на шостий рік і вона вже залюбки допомагає початківцям і щиро ділиться своїм досвідом. І йде зі щирим відкритим люблячим серцем в ефір до людей. Слухач це відчуває, бо завжди йде на контакт із журналісткою зі щирістю думок, вражень, співпереживань. Тому і передачі, підготовлені Олею разом зі звукорежисером Тарасом Присяжнюком, на Всеукраїнських і Міжнародних конкурсах теле- і радіопрограм займають призові місця. У 2006 році – диплом «Гірка ягідка калинка» у Всеукраїнському фестивалі телевізійних і радіопрограм «Калинові острови» (Дніпропетровськ); у 2008 р. – перше місце на Всеукраїнському конкурсі «Європейський Союз та європейська інтеґрація в українських медіа» (Болгарія); у 2011-му – перше місце на ІІ Міжнародному фестивалі телевізійних і радіопрограм «Калинові мости» за програму «На європейських меридіанах» і І місце на XIII Міжнародному фестивалі теле- та радіопрограм для національних меншин «Мій рідний край» за передачу «Драматург своєї долі» про Рагулі Власідзе.

Та Оля, яка зі шкільної лави плекає сценічне слово і з великою любов'ю доносить до слухача велич поезії улюблених поетів Івана Франка, Ліни Костенко, Олени Теліги, Лесі Українки й сучасних поетів-земляків Надії Кметюк, Ольги Слоньовської, Неоніли Стефурак, з охотою готує програми для участі у Всеукраїнському літературно-мистецькому конкурсі ім. О. Теліги, де у 2008 і 2011 роках займає перші місця.

«Як безжально швидко біжить час, а хочеться і треба багато встигнути зробити», – каже Оля, яка завжди, мов птаха в польоті, а ввечері перед мікрофоном і комп'ютером творить і вивершує свій міст до слухача. А там, на Коломийщині, її тато, мама, шкільні друзі, родичі слухають і обов'язково при зустрічі, або телефоном поділяться думками і враженнями. А матуся виловлює в інтонації доньки чи-то сум, чи-то хрипоту, й серденько тривожиться за донечку, яка все в праці, мов бджілка. Вона ж так хотіла би дончиного весілля, внуків... Та де ж то об'єднається робота й особисте? Вона завжди готова творити людям радість спілкування. І хай Господь береже, дає снаги, здоров'я, творчих злетів і посилає добрих щирих людей. Адже відповідальну місію взяла на себе Оля.

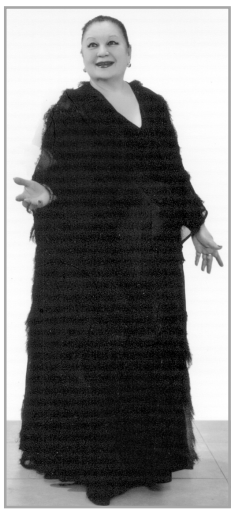
Любов ЗОРІНА

ОСОБИСТОСТІ

ПІСНЯ – ТО КРИЛА МОЇ

Майбутня заслужена артистка України, солістка Івано-Франківської обласної філармонії Ірина Тихоліз-Мокрецька народилась на Львівщині й змалечку співала, як соловейко. Та це і не дивно, бо в родині та в селі всі співають. А як пішла до школи, нею зацікавились учителі. Музичну грамоту дівчинка сприймала з великою цікавістю, вчилась добре, була активною і в хорі, і в ансамблі, і як солістка. Артистична, вродлива... всі так і називали її – артисткою. Десь у потаємних закуточках серця вона виношувала мрію вивчитись на артистку, вдивлялась, вслухалась у виступи хорів по телевізору, милувалася співом Гізели Ціполи, багато читала про артисток, бачила, що їхнє життя – то злет, то розчарування, але даний Богом талант давав сили злетіти, мов птах.

Водночас Ірина вирішила, що життя без пісні, як птаха без крила. І полетіла з надією до Ужгородського музичного училища, здала іспити на прослуховуванні і вразила комісію діапазоном голосу металевого тембрального забарвлення, чистотою інтонування, душевністю і рівністю в усіх регістрах. Викладач вокалу леґендарний Андрій Задор почув у її голосі спів Неждановой, Гавдар, але було щось таке, що зачепило його й він узяв цю дівчину у свій клас. Він побачив у ній Мелінду в опері Ф. Еркеля «Банк Бам», Лізу в опері Г. Генделя «Розалінда», Оксану в опері Гулака-Артемовського «Запорожець за Дунаєм». Андрій Євгенович знав вокальну справу як ніхто, сам мав добру школу і вмів у своїх учнях розвинути голос до такої міри звучання і широти, глибини і висоти, яка тільки може бути в природі.

Народна артистка України Ірина Мокрецька. Сорок років вона несе людям пісню

Навчання Ірини в музичному училищі – це наполеглива праця, вивчення зарубіжних текстів (угорською, російською, німецькою, італійською, польською, французькою мовами), адже все має звучати в ориґіналі. Її вчитель з великою ерудицією, знавець багатьох мов був взірцем для учениці. Тож, як пташня має літати, Ірині треба співати, і дівчина вчить народні пісні, арії з відомих опер українських та світових композиторів, співає в хорі, виступає в концертах.

Доля посилає їй доброго товариша Михайла, який любив ходити на всі концерти, в яких співала Ірина. Почуття дружби переростало в щось більше і його сила відчувалась на віддалі. Михайло був старший і вступив у Львівську консерваторію, тож зустрічі були вже не такі часті, а квітів та його очей і захоплених розмов так не вистачало дівчині. Та поїздка із закарпатським хором до Львова і зустріч з Михайлом змінили багато чого в житті, але вона знала: подальше життя – тільки з ним.

Переїзд до Львова, відбірний конкурс до відомої капели «Трембіта», якою керував Володимир Пекар, а відтак – поїздка до Івано-Франківська, куди чоловік одержав скерування на посаду художнього керівника Гуцульського ансамблю. А щоб одержати роботу солістки філармонії, треба було одержати атестацію кваліфікованої державної комісії. Ірина Михайлівна витримала цей іспит. Представлені нею 12 творів були високо оцінені й комісія міністерства культури УРСР 24 вересня 1971 року видала їй атестаційне посвідчення про те, що вона відповідає вимогам солістки-вокалістки оперно-камерного плану.

Робота у філармонії приносила велике задоволення. А були ще виступи з концертами на гастролях у різних містах, на сцені столиці в програмах творчих звітів області, а також співпраця з народними артистами Дмитром Гнатюком, Фемі Мустафаєвим, Олександром Гурицем, концерти-лекції за творами українських і російських композиторів М. Лисенка, Гулака-Артемовського, П. Чайковського, С. Рахманінова.

Її творча біографія – це більш як 120 творів української та зарубіжної класики, 25 вокально-ансамблевих сцен. З великим задоволенням збирає фольклор, окрилює пісні сучасних композиторів, додаючи огранки кожному твору. Виступаючи перед учнями, студентами, селянами, ветеранами праці чи-то в школах, чи-то в Народних домах, чи-то в будинках-інтернатах завжди відчуває свою високу місію нести культуру до людей, дарувати їм найкращі зразки творчого багатства світу, які роблять людину кращою, духовно багатшою, добрішою, величнішою. Адже Ірина Михайлівна, виховавши своїх дітей, внуків, завжди бачить зі сцени очі своїх слухачів і почувається матір'ю, яка піснею пригортає всіх до лона рідної землі, її звичаїв, правічних цінностей. Її хочуть слухати, адже магічна сила голосу народжує в серцях любов, радість, щастя.

Уклін Вам, Ірино Михайлівно, від шанувальників і поціновувачів Вашого таланту. Злітайте до людей своїми пісенними крильми, звільняйте душі від суму й байдужості.

Ганна КАЙДАН

СВЯТО

ЧЕРЕЗ ПОЛЕ, ЧЕРЕЗ ГАЙ...

Щороку Івано-Франківська обласна організація «Жіноча громада» з допомогою спонсорів дбає, щоб святий Миколай завітав до знедолених дітей, зорганізувавши свято для їхньої душі. Цього року він постукав зі святковим подарунком до п'ятдесяти дітей нашої області.

А в надвечір'я свята чудотворця святий Миколай з Ангелятами завітав до дітей у Народний дім «Просвіта» у театралізованому дійстві «Йде до нас святий Миколай», яке підготував керівник дитячого драмгуртка Михайло Калинюк. І, як виявилося, дебют студента Інституту мистецтв був успішним. Малеча, задоволена і щаслива, неохоче покидала зал Народного дому.

Михайлина БОДНАР

НОВІ ВИДАННЯ

УРОК КРАСИ ДУШІ

«Коржі з маком» – так називається перша збірка оповідань та віршів вчительки школи № 3 Галини Никируй. Її презентація відбулась у музеї історії міста Коломиї.

На зустріч з авторкою зібралося чимало коломиян. Присутні почули, що Галина Миколаївна закінчила філологічний факультет Вінницького педінституту й приїхала до міста над Прутом, віддала роботі в одній школі понад тридцять років. Тут звучали вірші у виконанні школярів, показані слайди рідного села Галини Миколаївни (Саваркa Богуславського району Київської області). Своїми враженнями від прочитаної книжки поділилися письменник Дмитро Гриньків, шанувальник красного слова Іван Липчук, який напам'ять зачитав уривок з оповідання «Великодна взуванка», присвятили вірші літераторці педагог Анеля Ремша та гуморист Василь Михайлищук, побажали успіхів учителі.

– Таке враження, що ми – на відкритому уроці з вивчення рідної літератури, зокрема, творчості Галини Никируй, – сказав відомий поет, випускник третьої школи Василь Рябий, який підтримав авторку на перших кроках. – Вона написала про своє дитинство. Її слово природне, образне, світиться любов'ю до життя, до світу, до людини, навчає добру, красі душі.

Судячи з відгуків, «Коржі з маком» таки вдалися. Їх художньо оформив чоловік пані Галини – Михайло, фінансово посприяв у виданні (наклад – 500 примірників) у друкарні ім. Шухевича міський голова Ігор Слюсар.

Василь НІНЬОВСЬКИЙ,
член НСЖУ

ЗНАЙ НАШИХ!

Тріо бандуристок обласної філармонії «ПекторалЬ» у складі Ірини Копійчук-Дзеньків, Василини Стеблій, Ірини Королевич-Варварик

БАНДУРНЕ ТРІО «ПЕКТОРАЛЬ»...

«ПекторалЬ» визнали найкращим бандурним тріо на першому Всеукраїнському фестивалі-конкурсі-рейтингу сучасного бандурного мистецтва.

Додому бандуристки привезли диплом «гран-прі» і диплом за І місце в номінації «Найкращий інструментальний твір». Такі нагороди вибороло тріо обласної філармонії у складі Ірини Копійчук-Дзенків, Ірини Королевич-Варварик, Василини Стеблій і музичний керівник та автор музичних творів й аранжувань заслужений діяч мистецтв Володимир Павліковський.

Це не перша перемога чудових бандуристок. Вони заслужили нагороду не за те, що мають фундаментальну освіту (обидві Ірини – випускниці Львівської академії мистецтв по класу бандури у професора Людмили Пасікіри і магістри Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника у доцента Віолетти Дутчак, а Василина після Дрогобицького музучилища закінчила університет культури по класу бандури відомої бандуристки, професора Надії Брояко), а саме високий професійний рівень виконання і був оцінений на фестивалях «Покрова на Хортиці», ІІ Всеукраїнського козацького фестивалю, а також на виступі на Донеччині у програмі «Схід–захід – разом».

Незважаючи на те, що тріо разом працює тільки рік, в репертуарі у них уже біля двадцяти творів, серед них – твори класиків бандурного мистецтва, а також – сучасні народні твори в аранжуванні В. Павліковського.

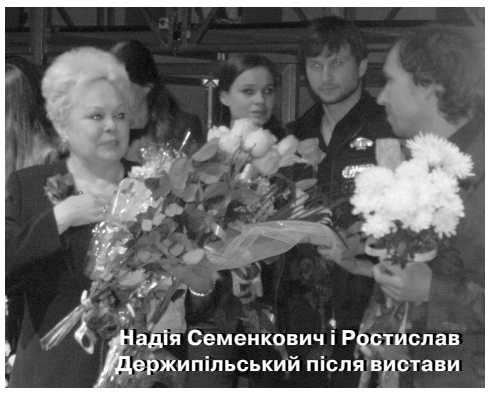
Голова Національної спілки кобзарів України Володимир Єсипок дав високу оцінку творчому доробку тріо «ПекторалЬ» і висловив особисту подяку дівчатам за їхні золоті руки, срібні голоси і віддані бандурній справі й Україні серця. Їх приємно слухати в усіх куточках України. Вони виконують музику не тільки Г. Хоткевича, а й А. Шнітке, Р. Ваґнера, К. Кондо, творять нову, яка зачаровує серця.

Отож вітаємо «Пектораль» і радіємо, що у вінку славних бандуристів Івано-Франківська вона сяє в ореолі. Успіхів вам, нових здобутків і великих сцен.

Любов ХУДИК

ПРЕМ'ЄРИ

МАМО, ВЕРНИСЬ ДОДОМУ...

Надія Семенкович і Ростислав Держипільський після вистави

На малій сцені Івано-Франківського академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. І. Франка відбулась прем'єра трагедії сучасності «Заробітчанки, або Мамо, повернись...»

Інсценізацію, режисуру та музичне оформлення здійснив заслужений артист України, директор театру Ростислав Держипільський за новелами з книги заслуженої журналістки України Надії Семенкович «На паперті Колізею». У виставі задіяні молоді актори й ветерани сцени НАУ Терези Перети, які в семи сценах глибоко розкрили замисел як авторки, так і режисера, показали причини і наслідки п'ятої хвилі еміґрації та життя наших земляків за кордоном, трагедію руйнування родини й появи дітей-сиріт при живих батьках. Особливим акцентом у виставі є озвучення листів дітей до матерів, які увійшли до збірки БФ «Карітас Івано-Франківськ УГКЦ» «Життя надвоє: з тобою і без тебе».

Варто зазначити, що можливості малої сцени не могли вмістити всіх охочих переглянути виставу. Ніхто не вийшов байдужим, люди не стримували сліз, настільки болюча ця проблема. А ще – високопрофесійна гра акторів заронила у свідомість: так далі жити не можна. Державі до цього треба поставитись серйозно, треба мамі бути матір'ю для дітей, працювати у себе вдома, одержувати гідну платню, сім'я повинна виховувати гідну зміну.

Гадаю, що вистава обов'язково буде показана по телевізору, а чільники держави повернуться до цієї проблеми серцем і розумом.

Зорина ФЕРНЕГА

ДО ПЕРВНІВ

...А МИ Ж ТУЮ ЧЕРВОНУ КАЛИНУ ПІДНІМЕМО...

ПРИЧИНКИ ДО ІСТОРІЇ СТРІЛЕЦЬКОЇ ПРЕСИ

...Літня скупа ніч. З віконця присадкуватої сільської хатини блимає блідий вогник каганця. У світлиці – гурт стрільців. Жваво обговорюють пекучо-злободенну тему – видання першого стрілецького часопису, що має прибрати назву **«Самохотник».** Тобто «Доброволець». Так називали стрільців леґіону УСС старі ополченці, які у 1914–1915 роках вели бої з російськими військами в Карпатах.

Гадалося: чи могло з'явитися у світ таке літературно-мистецьке твориво в умовах вогненного побуту, в осередді світової кривавої бурі, за відсутності елементарних матеріально-технічних засобів, відсутності коштів для закупівлі паперу, фарби, чорнила?..

Та за справу взялися мужні, морально відважні українці – січові стрільці, класичні великомученики, пройняті ідеєю визволення України з чужинецьких кайдан.

Серед творців першої стрілецької газети «Самохотник» були, зокрема, педагог української гімназії «Рідної школи» в Рогатині, січовий діяч і письменник **Микола Угрин-Безгрішний** і талановитий журналіст, співзасновник студентської організації «Молода Україна» у Львові **Теофіль Мелень.**

* * *

Микола Угрин-Безгрішний народився 18 грудня 1883 року у с. Куп'ятичі на Перемищині (нині – Польща), але майже все його педагогічне і громадсько-культурне життя пов'язане з містом Рогатином: упродовж 1911–1944 років (з перервою у Першу світову війну) він вчителював у Рогатинській українській гімназії, де викладав «руську» (українську), латинську, німецьку і польську мови. Був улюбленим учителем гімназійної молоді, її організатором і провідником у громадсько-культурному житті.

У 1911–1913 роках Микола Угрин-Безгрішний разом з учителем цієї ж гімназії, вірним другом **Антоном Лотоцьким,** серед гімназистів уперше зорганізували **козацьке товариство «Молода Січ»,** яке мало за мету виховання української молоді на патріотичних засадах, на традиціях українського козацтва. Тож провідники молодих козаків – Микола Угрин-Безгрішний і Антін Лотоцький організували в гімназії вивчення історії України й української літератури з давніх часів, займалися фізичними і військовими вправами зі стрільбою. Класи гімназисти прикрашали портретами українських письменників і козацьких діячів, світлинами з усієї України і малюнками українських і чужих митців.

Козацькі товариства у класах Рогатинської гімназії прибрали імена козацьких воєначальників: ім. Гетьмана Івана Мазепи, ім. Кошового Костя Гордієнка, ім. Кошового Івана Сірка, ім. Гетьмана Богдана Хмельницького. Вони мали свої січові прапори, виконували військові «маневри». Рогатинських гімназистів-козаків 1913 року відвідав сам Січовий Батько **Кирило Трильовський.** Він також побував у філіях «Січей» опільських сіл Пуків, Підмихайлівці, Васючин, Княгиничі, Бабухів, Яблунів. До реєстру козацького товариства приймала добровольців січова старшина після іспитів – Микола Угрин-Безгрішний і Антін Лотоцький. З початком Першої світової війни вони разом із козаками-січовиками Рогатинської гімназії зголосилися до Леґіону УСС.

Грамотою від Військової ради (Бойової управи) за підписом **проф. Івана Боберського** і **д-ра Кирила Трильовського** Микола Угрин-Безгрішний був номінований командиром рогатинських добровольців, а згодом за дозволом військової влади у Празі підхорунжий Микола Угрин-Безгрішний організував станицю УСС, а в ній – освітньо-музейну інституцію – **Пресову Кватиру УСС,** де працював у співдружності з Теофілем Меленем, а згодом – із **д-ром Осипом Назаруком.**

Як згадував сам М. Угрин-Безгрішний, «у 1918 році до Коша УСС я привіз добре організовану січову оркестру під орудою **Михайла Гайворонського».** За побуту М. Угрин-Безгрішного у Пресовій Кватирі УСС була організована «етапна гімназія», хор під орудою курінного отамана **д-ра Михайла Волошина,** читальня з бібліотекою, курси неписьменних, «світливня» і кошова «кантина» під орудою Теодора Мрочка.

* * *

Серед справ, якими опікувався М. Угрин-Безгрішний у Пресовій Кватирі УСС важливим моментом є організація видання першого стрілецького часопису «Самохотник». Досвіду видавничо-журналістської справи Миколі Угрин-Безгрішному було не займати. Адже свою журналістську і видавничу діяльність він розпочав ще 1903 року, учнем 5-го класу Перемишлянської гімназії, під псевдонімом Микола Степовенко: опублікував кілька нарисів у Літературно-Науковому Віснику під назвою «З життя гімназистів».

(Далі буде)